

Zyta Boćwińska

**Scenariusz zajęć bibliotecznych dla dzieci przedszkolnych
oraz uczniów klas I–III szkoły podstawowej**

Temat: Bądź jak Petra, czyli o tym, jak oswoić lęk przed zmianą.

Cele ogólne:

- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych;
- kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie;
- kształtowanie umiejętności oswojania lęku przed zmianą;
- stwarzanie sytuacji sprzyjających rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji związanych z lękiem;
- rozwijanie świadomości własnych możliwości;
- rozwijanie twórczego myślenia;
- rozwijanie kreatywności.

Cele szczegółowe zajęć

Dziecko uczestniczące w zajęciach:

- rozumie, że zmiany są nierozzerwalną częścią naszego życia;
- wie, jak oswoić lęk przed zmianą;
- rozumie, że należy wierzyć we własne możliwości;
- potrafi określić uczucia, które towarzyszą mu przy odbiorze dzieła.

Formy pracy: indywidualna, zespołowa.

Metody i techniki pracy:

- **słowne** – czytanie tekstu picturebooka, rozmowa kierowana na temat lektury, metoda „burza mózgów”;
- **oglądowe** – pokaz ilustracji w książkach, prezentacja galerii prac dzieci;
- **czynne** – ćwiczenia z elementami dramy, gry z wykorzystaniem kamieni (domino, kółko i krzyżyk, sudoku), zabawy interaktywne, ekspresje twórcze.

Środki dydaktyczne:

- książki: „Petra” M. Coppo, „Wielka księga supermocy” S. Isern;
- karteczki z zadaniami z elementami dramy.

Materiały: płaskie kamienie, markery akrylowe.

Adresaci: dzieci przedszkolne i uczniowie klas I–III szkoły podstawowej.

Miejsce: sala przedszkolna, klasa, czytelnia biblioteki.

Czas trwania: 45–60 min.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do tematu.

Nauczyciel pyta dzieci: Co to są supermoce? Czy człowiek posiada supermoce? Czy supermoce pomagają nam w życiu, czy je utrudniają? Prezentuje dzieciom książkę o supermocach, podając przykłady niektórych z nich. Następnie pyta dzieci, jakie supermoce posiadają. Dzieci uzupełniają zdanie: „Moją supermocą jest...” „Lubię siebie, bo...”, „Najbardziej lubię w sobie...”.

Następnie mówi, że każdy człowiek w ciągu życia doświadcza wielu zmian. Niektóre z nich przychodzą powoli, inne spadają na nas nagle i sprawiają, że przestajemy czuć się bezpiecznie. Czy ludzie boją się zmian? Podsumowując odpowiedzi dzieci nauczyciel stwierdza, że zmiany zaburzają nasz rytm, wywołują stres i niepokój.

Czy są zatem sposoby na oswojenie lęku przed zmianą? Tak. Jednym z nich jest wiara we własne możliwości, spełnianie marzeń bez względu na okoliczności. Ważne jest też, by kochać siebie, być ~~swym~~ dla siebie przyjacielem i pozwolić sobie na przeżywanie wszystkich emocji.

Posłuchajcie opowieści o pewnej skale, która nie boi się zmian i potrafi dostosować się do każdej sytuacji. Ma też supermoc – jest twarda i nieustraszona. Pokaże nam, jak spełniać marzenia, jak używać wyobraźni i być nieskrępowanym okolicznościami. Bo nie jest ważne kim jesteśmy, jeżeli możemy być wszystkim, kim chcemy.

2. Rymowanka przed rozpoczęciem czytania.

Czytanie można rozpocząć od rymowanki, która pozwoli skupić uwagę na książce. Można powtórzyć ją trzykrotnie, za każdym razem ściszej głoś.

Nim rozpocznie się czytanie, siądź wygodnie na dywanie,

Nadstaw uszy, wytrzeszcz oczy, może książka Cię zaskoczy. (Słowa: M. Swędrowska)

3. Czytanie picturebooka „Petra”.

Przed rozpoczęciem czytania nauczyciel prezentuje dzieciom picturebooka. Mówi, że jest to książka, które zawiera mało tekstu i dużo obrazów. Następnie pyta dzieci: Co znajduje się na okładce książki? Co znaczy słowo Petra? (z języka łacińskiego – *skała, kamień*). Nauczyciel odczytuje tekst książki „Petra”, zwracając uwagę dzieci na zawarte w niej ilustracje.

Pytania pomocnicze do tekstu:

- Kim jest Petra?
- Jaka jest Petra?
- Co myśli o sobie samej?
- Czym jest w rzeczywistości?
- Co się jej przydarzyło?
- Czy odmiana losu wpływa na samoocenę Petry?
- Czy bohaterka traci pogodę ducha?
- Czy Petra potrafi dostosować się do nowych sytuacji?

- Jak bohaterka postrzega zmiany? Czy się ich boi?
- Czy można brać przykład z Petry?

Po przeczytaniu historii o Petrze ważne jest, aby nauczyciel zapytał dzieci o ich odczucia i zachęcił do odwołania się do własnych przeżyć.

Pytania pomocnicze:

- Co myślicie na swój temat?
- Czy lubicie zmiany?
- Jakich zmian nie lubicie?
- Czy potraficie wymienić zmiany, które przychodzą powoli?
- Czy potraficie wymienić zmiany, które spadają na nas znienacka?
- Czy potrzebne są w życiu zmiany?
- Co to jest wyobraźnia? Jak możemy jej używać?

4. Ćwiczenia z elementami dramy – nagła zmiana.

Dzieci losują karteczki z opisanymi sytuacjami problemowymi. Ich zadaniem jest przedstawić za pomocą słów, gestów lub mimiki, jak czują się w danej sytuacji. Czy widzą w niej pozytywne rozwiązanie? Jakie mogą być dobre strony zaistniałej sytuacji?

Przykładowe sytuacje:

1. Twoja najlepsza przyjaciółka/przyjaciel przeprowadza się do innego miasta.
2. Twój tata dostał nową pracę i za miesiąc czeka cię przeprowadzka do innego miasta.
3. Z powodu pandemii nie możesz chodzić do przedszkola/szkoły.
4. Przed tobą ważny konkurs. Niestety, z rana okazuje się, że jesteś chora (-y) i nie możesz w nim uczestniczyć.
5. Podczas upadku na rowerze złamałaś (-eś) nogę i przez najbliższe trzy tygodnie musisz nosić gips.
6. Zgubiło się twoje ukochane zwierzątko i nie możesz go znaleźć.
7. Czekasz na odbiór przesyłki z wymarzoną zabawką, jednak podczas transportu zabawka się zniszczyła.
8. Jesteś nad morzem, jednak pomimo pozytywnych prognoz pogody bez przerwy pada deszcz.
9. Spieszysz się na urodziny kolegi, jednak niespodziewanie psuje się samochód, którym jedziesz wraz z mamą.
10. Koleżanka, którą lubisz, nagle przestała się do ciebie odzywać.

Po wykonaniu ćwiczenia, można też zapytać dzieci, jakie emocje towarzyszyły im przed pójściem pierwszy raz do przedszkola / szkoły. Czy zapamiętały ten dzień? Czy czuły strach, lęk przed nieznanym? A może odczuwały radość? Prosi dzieci, aby każde z nich głośno powiedziało, czego się bało, rozpoczynając zdanie „Bałem się/ bałam się...”.

5. Podsumowanie części zajęć związanej z lekturą.

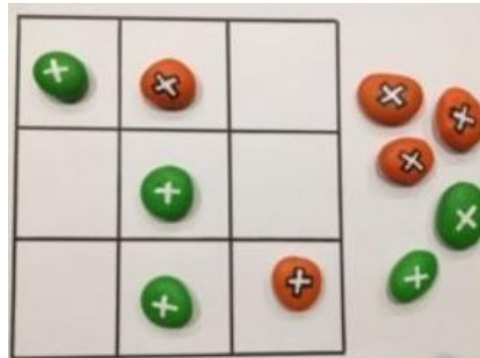
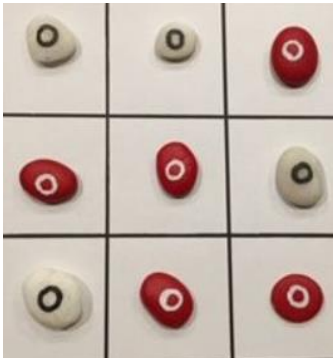
Podsumowując zajęcia nauczyciel podkreśla, że w życiu niejednokrotnie doświadczamy zmian. Niektóre z nich przychodzą pomatu, inne spadają z niebiosa i ingerują w poczucie naszego bezpieczeństwa. Wówczas doświadczamy wielu emocji: odczuwamy lęk, strach, niepokój. Każda zmiana ma też swoje dobre strony, musimy je tylko zauważyć. Bohaterka postrzega zmiany jako szansę i z łatwością dostosowuje się do nowych sytuacji. Może być górą (twardą i nieustraszoną), jajkiem (gładkim, lśniącym, doskonałym, niezwykłym, z którego wykluje się coś wyjątkowego), wyspą (ale tylko rajska), a nawet słońcem. Niezależnie od okoliczności jest szczęśliwa. Dlatego bierzmy z niej przykład!

6. Gry i zabawy z wykorzystaniem kamieni:

Domino

Kółko i krzyżyk

Sudoku

Polecam też sudoku interaktywne:

<https://view.genial.ly/638d0fa739498a001128721c/interactive-content-kamyczkowe-sudoku>

lub

<https://view.genial.ly/636250d5b01b4a0019238b00/interactive-content-sudoku-z-kamieniami>

7. Malowanie kamieni „Kto wie, kim okażą się jutro? Jakież pomysły?”.

Uczniowie otrzymują płaskie kamienie i akrylowe markery do rysowania. Nauczyciel prosi dzieci o narysowanie dalszego ciągu opowieści. W co/kogo jeszcze może zamienić się Petra? Na koniec można stworzyć galerię i omówić ją wspólnie z uczniami. Prace dzieci można wykorzystać do ułożenia zupełnie nowej historii o Petrze. Niech nie ogranicza ich wyobraźnia!

8. Ewaluacja zajęć.

Uczniowie odpowiadają na pytania zadane przez nauczyciela:

- Co podobało Wam się najbardziej podczas dzisiejszych zajęć?
- Czego się dowiedzieliście?

9. Podziękowanie za udział w zajęciach.